

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 5Csp/95/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122340335
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Kalanin
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2023:6122340335.6

Uznesenie

Okresný súd Vranov nad Topľou v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o. so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, zastúpený JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 37 927 795, proti žalovanej: A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. D. XXX, XXX XX C. D., toho času bytom E. B. XXX, XXX XX F., G. H., o zaplatenie 1.932,27 eur s príslušenstvom ,takto

rozhodol:

Vyslovuje, že nemá právomoc vo veci konať.

Konanie zastavuje.

Žalobca nemá nárok na náhradu trov konania a žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal proti žalovanej zaplatenia sumy 1932,27 eur s príslušenstvom a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu so žalovanou uzavrel zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 1905010103.

2. Podľa zmluvy žalovaný pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania, pričom právny predchodca žalobcu ako dodávateľ pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Jedná sa preto o spotrebiteľskú zmluvu uzavretú medzi dodávateľom a spotrebiteľom.

3. Po začatí konania súd zistil, že žalovaná žije v Českej republike. Tam má žalovaná od 22.7.2019 evidovaný trvalý pobyt na adrese E. B. XXX, XXX XX F., na ktorú adresu jej bola doručovaná zásielka obsahujúca žalobu s prílohami, a to priamo aj prostredníctvom dožiadaného súdu. Uvedenú adresu oznámila súdu aj samotná žalovaná dňa 15.3.2023 telefonicky.

4. Ako vyplynulo s dožiadania vykonaného Okresným súdom v Pardubiciach pod sp.zn. 42Cd/55/2023, v Českej republike bola zároveň žalovaná zamestnaná od 1.11.2018 do 13.3.2023 v spoločnosti Foxconn European Manufacturing s.r.o., IČ: 25965361, so sídlom U Zámečku 27, Pardubice.

5. Podľa správy Obvodného oddelenia Policajného zboru Hanušovce nad Topľou z 10.1.2023, v mieste evidovaného trvalého pobytu v Slovenskej republike bolo od otca žalovanej zistené, že žalovaná odcestovala za prácou do Českej republiky a doma nebola už asi 5 rokov. Na žalovanú poskytol príslušníkom polície telefonický kontakt, prostredníctvom ktorého sa so žalovanou spojili, pričom táto potvrdila vyššie uvedené skutočnosti, a to že žije a pracuje v Českej republike v Pardubiciach.

6. Podľa článku 4 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12.12.2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (ďalej len

„nariadenie“), ak nie je v tomto nariadení uvedené inak, osoby s bydliskom na území členského štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto členského štátu.

7. Podľa článku 5 ods. 1 nariadenia, osoby s bydliskom na území členského štátu možno žalovať na súdoch iného členského štátu len na základe kritérií upravených v oddieloch 2 až 7 tejto kapitoly.

8. Podľa článku 18 ods. 2 nariadenia, druhý účastník zmluvy môže žalovať spotrebiteľa len na súdoch členského štátu, v ktorom má spotrebiteľ bydlisko.

9. Podľa článku 19 nariadenia, od ustanovení tohto oddielu sa možno odchyliť len dohodou: 1. dojednanou po vzniku sporu; 2. ktorá umožňuje spotrebiteľovi začať konanie na iných súdoch, než tých, ktoré sú uvedené v tomto oddiele, alebo 3. dojednanou medzi spotrebiteľom a druhým účastníkom zmluvy, ak obaja majú v čase uzavretia zmluvy bydlisko alebo obvyklý pobyt v tom istom členskom štáte, a ktorá udeľuje právomoc súdom tohto členského štátu za predpokladu, že takáto dohoda nie je v rozpore s právnym poriadkom tohto členského štátu.

10. Podľa článku 26 ods. 1 nariadenia, okrem právomoci založenej na iných ustanoveniach tohto nariadenia má právomoc súd členského štátu vtedy, ak sa žalovaný zúčastní konania. Toto kritérium sa neuplatní, ak sa žalovaný zúčastní konania, len aby namietol absenciu právomoci, alebo ak má iný súd výlučnú právomoc podľa článku 24.

11. Podľa článku 26 ods. 2 nariadenia, vo veciach uvedených v oddieloch 3, 4 alebo 5, v ktorých je žalovaný poisťník, poistený, oprávnený z poistenia, poškodený, spotrebiteľ alebo zamestnanec, súd pred založením si právomoci podľa odseku 1 zabezpečí, aby bol žalovaný poučený o svojom práve namietiť absenciu právomoci súdu a o dôsledkoch jeho účasti alebo neúčasti na konaní.

12. Podľa článku 28 ods. 1 nariadenia, ak je osoba, ktorá má bydlisko v jednom členskom štáte, žalovaná na súde iného členského štátu a nezúčastní sa konania, súd aj bez návrhu vyhlási, že nemá právomoc, pokiaľ si právomoc nemôže založiť na ustanoveniach tohto nariadenia.

13. Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 253/1998 Z.z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky (v ďalšom len „zákon č. 283/1998 Z.z.“) trvalým pobytom je pobyt občana spravidla v mieste jeho stáleho bydliska na území Slovenskej republiky.

14. Podľa § 12 ods. 1 zák. č. 253/1998 Z.z. register je informačným systémom verejnej správy, ktorý obsahuje súbor údajov o obyvateľoch Slovenskej republiky, na základe ktorých možno osobu identifikovať, zistiť jej pobyt a vzťahy k iným osobám, ako aj ďalšie administratívne údaje zistené týmto zákonom.

15. Podľa § 23a ods. 3 veta prvá zák. č. 283/1998 Z.z. údaje o fyzických osobách vedené v registri fyzických osôb sa považujú za úplné a zodpovedajúce skutočnosti, kým nie je preukázaný opak.

16. Podľa § 161 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

17. Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

18. Podľa § 9 CSP ak spor alebo vec nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví.

19. Vychádzajúc z citovaných ustanovení právnych predpisov, bydliskom je v zásade miesto, kde sa osoba zdržiava väčšinu roka, kde býva a ktoré ona sama označí za svoje bydlisko. V tomto zmysle trvalý pobyt, ktorý používajú predpisy správneho práva, nie je možné stotožňovať s pojmom bydlisko.

20. Pretože konanie vo veci začalo po 10.01.2015, právomoc súdov SR v konaní s cudzím prvkom (v tomto súdnom konaní cudzí prvok je zastúpený tým, že žalovaná, ktorá je spotrebiteľom, sa trvalo zdržiava v Českej republike, kde žije a pracuje) je potrebné posudzovať podľa nariadenia a to podľa

článku 18 a 19 nariadenia, pretože prejednávacia vec je sporom zo spotrebiteľskej zmluvy a uvedené ustanovenie ukladá žalobcovi povinnosť uplatniť svoj nárok proti spotrebiteľovi na súde toho členského štátu, v ktorom má žalovaný (spotrebiteľ) bydlisko. Z hľadiska teritoriálnej a časovej pôsobnosti je zrejmé, že nariadenie sa vzťahuje na oba zmluvné štáty, Českú republiku ako i Slovenskú republiku, a to počnúc od 10.01.2015. Splnená je i podmienka vecnej pôsobnosti nariadenia, pretože ide o spor typovo zo zmluvy o úvere, ktorá je typickým vzťahom spotrebiteľským, keďže žalovaná nebola v zmluve identifikovaná ako podnikateľ.

21. Z doterajších zistení súdu vyplýva, že žalovaná svoje faktické bydlisko ako miesto, kde sa zdržuje s úmyslom zdržiavať sa tam trvalo, na území Slovenskej republiky nemá, v mieste evidovaného trvalého pobytu v Obci C. D. sa nezdržiava po dobu asi piatich rokov (má tu hlásený trvalý pobyt), ale býva v Českej republike na adrese E. B. XXX, XXX XX F., pričom adresu oznámila súdu aj samotná žalovaná dňa 15.3.2023 a žiadala na túto adresu doručovať súdne písomnosti, hoci následne si tieto v odbernej lehote nepreberala.

22. Z dožiadania vykonaného Okresným súdom v Pardubicách vyplynulo, že žalovaná žije v Českej republike, kde má evidovaný trvalý pobyt na adrese E. B. XXX, XXX XX F. a zároveň v Českej republike bola zamestnaná od 1.11.2018 v spoločnosti Foxconn European Manufacturing s.r.o., IČ: 25965361, so sídlom U Zámečku 27, Pardubice.

23. Podľa správy Obvodného oddelenia Policajného zboru Hanušovce nad Topľou z 10.1.2023 vyplynulo, že žalovaná už 5 rokov žije a pracuje v Českej republike. Uvedené bolo zistené od otca žalovanej a telefonicky to príslušníkom polície potvrdila aj žalovaná.

24. Bydlisko osoby ako miesto, kde sa osoba zdržiava s úmyslom zdržiavať sa tam trvalo je potrebné ustáliť s ohľadom na všetky okolnosti prípadu. Za situácie, že žalovaná sa v Českej republike zdržiava približne päť rokov, je evidentné, že mala a doposiaľ má úmysel zdržiavať sa tam trvalo. Z dĺžky tohto časového obdobia pobytu žalovanej v Českej republike nemožno vyvodiť, že by sa jednalo o pobyt prechodný. Toto časové obdobie je dosť dlhé na to, aby väzby žalovanej v Slovenskej republike prestali byť väzbami trvalými, a vonkoncom nie väzbami spojenými s bydliskom žalovanej (porovnaj napríklad uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 17Co/140/2018 z 05. 06. 2018).

25. Na to, či sú splnené procesné podmienky, za ktorých môže súd konať, je súd povinný v zmysle §161 ods. 1 CSP prihliadať kedykoľvek počas konania. Medzi základné podmienky konania, za splnenia ktorých môže súd vo veci konať a rozhodnúť, patrí podmienka právomoci súdu.

26. Európsky súdny dvor vo svojich rozhodnutiach zdôraznil, že nariadenie vo všetkých svojich ustanoveniach, a to i tých, ktoré sa týkajú súdnej príslušnosti (právomoci) smeruje k zachovaniu práva žalovaného účinne sa v konaní brániť. Súčasťou práva účinne sa brániť je prirodzene i právo byť žalovaný pred vhodným súdom. Tým je v zmysle článku 4 ods. 1 nariadenia súd štátu, v ktorom má žalovaný bydlisko. Tento princíp (býť žalovaný pred vhodným súdom) je článkom 18 ods. 2 nariadenia posilnený tak, že v sporoch so spotrebiteľských zmlúv majú obligatórnu príslušnosť súdy štátu, v ktorom má spotrebiteľ bydlisko.

27. Žalovaný je spotrebiteľom a v takom prípade sa právomoc súdov konať neposudzuje podľa pravidiel o všeobecnej právomoci podľa článku 4 ods. 1 nariadenia, ale podľa pravidiel o obligatórnej právomoci podľa článku 18 a 19 nariadenia, na základe ktorých právomoc konať vo veci podanej žaloby majú súdy Českej republiky, keďže súd zistil, že žalovaná ako spotrebiteľ už v čase začatia tohto súdneho konania mala skutočné bydlisko v Českej republike.

28. Za tohto stavu by tunajší súd mal právomoc vo veci konať iba podľa článku 26 ods. 1 nariadenia t.j. ak by sa žalovaná konania zúčastnila. Žalovaný sa však konania nezúčastnila, listiny doručované do jej dispozičnej sféry nepreberala v mieste jej bydliska. Právomoc tunajšieho súdu podľa článku 26 ods. 1 nariadenia založiť nemožno.

29. Vzhľadom na neodstrániteľný nedostatok podmienok konania spočívajúci v nedostatku právomoci súdu vo veci konať, súd podľa článku 28 ods. 1 nariadenia vyhlásil, že nemá právomoc vo veci konať a podľa § 161 ods. 2 CSP konanie vo veci zastavil.

30. O postúpení veci príslušnému orgánu súd nerozhodol, pretože zastavil konanie pre nedostatok medzinárodnej právomoci, pričom mal za to, že právomoc konať v predmetnej veci majú súdy v Českej republike, kde je bydlisko žalovanej.

31. Nakoľko spor nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, súd konanie zastavil.

32. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

33. Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

34. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania v danom prípade platí, že žalobca procesne zavinil zastavenie konania, a teda nemá nárok na náhradu trov konania. Žalobu totiž podal na súde, ktorý nemá právomoc o veci rozhodnúť. Preto vznikol nárok na náhradu trov konania žalovanej podľa § 256 ods. 1 CSP. Žalovanej žiadne trovy konania preukázateľne nevznikli. Vzhľadom na túto skutočnosť súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia a nárok na náhradu trov konania jej nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne, v dvoch vyhotoveniach. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.